

Je kind mee naar de kerk?!

Waar zijn die kerkdiensten gebleven waarin je alleen op de predikant hoefde te letten? Waarin je alleen jezelf tot de orde moest roepen als je gedachten afdwaalden? Waarin er niet 3 keer een pen of collectemunt op de grond viel, een kind op schoot, van schoot, op schoot, van schoot wilde én waarin je aan het einde van de dienst een verontschuldiging fluisterde tegen de gemeenteleden in de bank achter je?

Hoewel het dus niet zonder slag of stoot gaat, een jong kind meenemen naar de kerk, vind ik het ook een zegen om samen naar de kerk te gaan met onze kinderen. Samen komen in Gods huis, voor Zijn aangezicht. Dat is bijzonder! **Er zijn zoveel christenen die niet in vrijheid met hun kinderen in de kerk kunnen zijn.** Eerst en vooral is het dus een reden voor dankbaarheid!

In onze gemeente is er een crèche voor de jongste kinderen. Er is geen kindernevendienst of speciaal programma voor de kinderen. Als we ergens zijn (op vakantie bijvoorbeeld) waar dat wel is genieten de kinderen daar van. Zelf zou ik het ook wel makkelijk vinden. Maar toch ben ik blij dat het er bij ons niet is. Onze kinderen gaan met ons mee naar de kerk vanaf een jaar of 4. Ze kijken daar naar ons, ze leren niet alleen stil te zitten, maar vooral te luisteren, te luisteren naar de stem van de Heere.

Te moeilijk?

De preek gaat vaak over hun hoofd heen, inderdaad. **Het grootste deel is voor hen niet te begrijpen.** Hoewel onze dominee altijd een paar keer speciaal de kinderen aanspreekt met een voorbeeld of een vraag, is het meeste voor hen nog te moeilijk. Pas toen onze eigen kinderen mee naar de kerk gingen realiseerde ik mij dat. Thuis en op school doen we er alles aan om op hun niveau te spreken en de dingen voor hen uit te leggen. In de kerk gebeurt dat niet. Daar kan je je als ouder teleurgesteld over voelen en diep van binnen je kind gelijk geven dat niet wil luisteren. Aan de andere kant: alles heeft een bestemde tijd (Prediker 3).

Een kind dat geboren wordt begrijpt nog geen Nederlands. Moeten we daarom maar niet tegen hen praten? Of moeten we tegen een baby of peuter alleen geluiden maken die hij zelf maakt, zodat hij er mogelijk iets van begrijpt? Nee, we praten direct tegen een baby en blijven dat doen. We dompelen hen onder in onze taal omdat we weten dat dat de manier is om het hen te leren. In het begin begrijpen ze daar niets van, maar na een jaar of 2 wel, na 3 jaar steeds beter en na 4 jaar begrijpt een kind alles wat we zeggen, hoewel er nog steeds woorden zullen zijn die hij niet kent. **Alles heeft dus een bestemde tijd. De zondagse eredienst is in het begin inderdaad nog te moeilijk voor een kind, maar de beste manier om te gaan begrijpen, is door daar te zijn, samen met de ouders.**

Wiebelaar en dromer

Wij hebben 2 verschillende soorten kinderen. Jongste dochter (4) is een wiebelaar. Op de bank, voeten omhoog, schoenen uit, op de grond, schoen valt om, zij op de grond, weer omhoog, stoot haar hoofd, schrijfboekje valt, raapt het weer op, gaat zitten, draait zich om, trekt gekke bekken naar een vriendinnetje, pakt haar pen, laat de pen vallen, etc. Het is een lieve schat, maar stil zitten... Zucht.

Oudste dochter (bijna 6) wiebelt wel eens wat in de kerk, maar ze vermaakt zich meestal redelijk. Ze tekent wat, ze schrijft wat, ze leunt lekker tegen ons aan. Maar ze haakt af. Haar gedachten gaan alle kanten op, ze droomt. Het lijkt wel of ze, zodra de dienst begint, zich afsluit en zichzelf heeft aangeleerd om niet te luisteren, omdat ze het toch niet begrijpt. Ze zit lekker in haar eigen fantasie en dat bevalt haar wel.

Dus: is dat het dan? We vinden het goed en fijn en belangrijk dat onze kinderen er bij zijn in de kerk maar we laten de een wiebelen en de ander dromen?

We denken er de laatste tijd veel over na hoe we onze kinderen kunnen betrekken bij de dienst. Dit zijn de dingen die wij belangrijk vinden:

Voor de dienst:

- De liturgie voor de dienst staat op zaterdag al op de website van onze kerk. We proberen **het Bijbel gedeelte alvast te lezen** en de psalmen te zingen. Als het gaat om een geschiedenis lezen we die uit de kinderbijbel. Zo horen de kinderen iets bekends in de kerk.
- We praten alvast over het bijbelgedeelte: **wat zou de dominee hierover gaan zeggen? Wat heeft dit gedeelte te maken met het kerkelijk jaar?**
- We **bidden** voor de dienst om Gods zegen en of de Heilige Geest onze harten wil openen voor wat God tot ons zegt. We bidden ook of de Heere de kinderen wil helpen om te luisteren en iets te begrijpen;

- Eenmaal in de kerk laten we de kinderen nog naar het toilet gaan. We doen dat niet tijdens de dienst;
- Wij zitten graag **voarin de kerk**. Als we verder naar achteren zitten is het verleidelijk om naar de mensen voor ons te kijken in plaats van naar de dominee. Dat geldt niet alleen voor de kinderen, maar ook voor mezelf!

Tijdens de dienst:

- In veel kerken liggen er boekjes waarin kinderen notities kunnen maken tijdens de dienst. In onze gemeente zijn die er niet. Ik maakte daarom zelf een **kerkboekje**. Mocht je interesse hebben dan kan je het [hier](#) downloaden.
- De jongste kinderen kunnen in dit boekje een kleurplaat kleuren en een tekening maken over iets wat ze horen tijdens de dienst. Als ze letters gaan leren kunnen ze het psalmbord overschrijven.
- Voor kinderen die leren lezen en schrijven staan er een aantal woorden in het boekje die vaak voorkomen tijdens een preek. **Het kind kan steeds als het een van deze woorden hoort een streepje zetten.** Je kunt dit zelf aanvullen. Afgelopen zondag ging de middagdienst bij ons over “Christus de Gezalfde”. Ik schreef Gezalfde bij het rijtje woordjes op en Zarah zette een heleboel streepjes als ze het woord hoorde. Zo luistert ze veel beter mee.
- Voor kinderen die goed kunnen lezen en schrijven staan er in het boekje ook vragen als: **wat vond je mooi? Wat vond je moeilijk en wil je thuis nog vragen?**
- De favoriete bladzijde van de kinderen is trouwens de eerste. Daarop staat **de orde van dienst in pictogrammen**, zodat ze kunnen volgen hoe ver we zijn en wat het volgende onderdeel van de dienst is.
- Mijn favoriete bladzijde is de laatste met de titel “voor thuis”. Je ziet hem hieronder. Dit maakt het makkelijker om **thuis concreet na te praten** over de preek, waarbij het niet zoveel uitmaakt of het kind veel of weinig heeft gehoord en begrepen.

Wij proberen onze kinderen te leren om:

- zoveel mogelijk mee te doen: staan, zitten, ogen dicht en handen samen.
- rechtop en stil te zitten. Kinderen mogen kind zijn, maar 1,5 uur tijdens de kerkdienst moeten ze uit gehoorzaamheid aan ons en uit respect voor de Heere en andere gemeenteleden rustig zijn;
- zo min mogelijk geluid te maken met boekjes, pennen, etc;
- naar de dominee te kijken of in je boekje te schrijven;
- mee te zingen als ze snel genoeg kunnen lezen of de psalm al kennen. Zo niet dan luisteren ze zo goed mogelijk.

Graag naar de kerk

Onze kinderen mogen tijdens de dienst warmte van ons ervaren. Ze mogen fijn tegen ons aan zitten of op schoot. De kerk moet een fijne plek voor hen zijn en geen plek waar altijd op hen gemopperd wordt. Als een kind haar dag niet zo heeft en meer wiebelt dan normaal willen we daarom ook niet de hele dienst corrigeren. Een kind is een kind en mag dingen leren. Als we corrigeren proberen we dat altijd met een glimlach.

Het belangrijkste is denk ik dat kinderen merken dat wij graag naar de kerk gaan. Als we als ouders uit gewoonte naar de kerk gaan of zelfs met tegenzin, dan merken kinderen dat. Hoe kunnen we dan van hen verwachten dat zij het fijn vinden om in de kerk te zijn? Zoals voor zoveel dingen geldt is het hier ook: als je je kind iets wil leren moet je zelf een voorbeeld zijn, niet alleen aan de buitenkant, maar ook van binnen. Als je zelf niet graag naar de kerk gaat, breng dat dan in gebed bij de Heere, voor jezelf, maar ook met het oog op je kinderen.

Wie wel eens achter ons in de kerk gezeten heeft weet dat wij alles behalve een perfect gezin zijn. Hoewel je misschien wel eens jaloers naar de schijnbaar voorbeeldige kinderen van anderen kijkt, zijn we geen van allen perfect. Maar laat de verantwoordelijkheid die we hebben wegen: het gaat om het hart van je kind. Kinderen zijn deel van de gemeente. Laat ze er zijn en help hen te participeren. Ze hoeven het niet meteen te kunnen. Wij zijn hun ouders om hen dingen te leren. Ook naar de kerk gaan hoort daar bij.

Meer lezen:

